

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 11.09.2020
№ КПУМ/17-20)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"РУХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ"
2.03.01.03**

електронна пошта:	A.Prokopenko@ukrstat.gov.ua
телефон:	(044) 289-97-90
керівник державного статистичного спостереження:	Прокопенко А. М.

Київ – 2020

Зміст

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	4
2.3. Своєчасність та пунктуальність	5
2.4. Доступність та зрозумілість.....	5
2.5. Послідовність та зіставність.....	5
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	6
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	6
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	6
3. Заключна частина.....	7

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Рух цінних паперів акціонерних товариств" (далі – ДСС, спостереження) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів державного статистичного спостереження за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо. Звіт розміщено на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua).

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, визначеним розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08 2018 № 170.

ДСС запроваджено у 1997 році. Його метою є формування інформації про вартість випущених та/або розміщених у звітному році цінних паперів акціонерними товариствами для інформаційного забезпечення складання національних рахунків.

За час проведення спостереження зазнало суттєвих змін у частині програми (переліку показників), охоплення статистичних одиниць, періодичності подання, а також використання класифікаторів.

Наразі, нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закон України "Про державну статистику", план державних статистичних спостережень, затверджений Кабінетом Міністрів України.

Статистична інформація за результатами спостереження використовується для побудови фінансового рахунку за інституційними секторами економіки в частині розрахунку фінансових інструментів "Боргові цінні папери" та "Акціонерний капітал та акції або паї інвестиційного фонду", відповідно до Регламенту (ЄС) № 549/2013 Європейського парламенту і ради від 21.05.2013 "Про Європейську систему національних та регіональних рахунків у Європейському Союзі".

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики, належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.01. "Діяльність підприємств".

Спостереження проводиться щорічно відповідно до Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо руху цінних паперів акціонерних товариств (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Держстату від 02.10.2018 № 203 і розміщених на офіційному вебсайті Держстату ([http:// www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_/2ed_d_pidpr.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_/2ed_d_pidpr.htm)).

Для отримання даних для ДСС використовується форма № 2-Б (річна) "Звіт про випуск, розміщення та обіг цінних паперів" та роз'яснень щодо її заповнення. Ця звітно-статистична документація розміщена на офіційному вебсайті Держстату ([http:// www.ukrstat.gov.ua /albom/albom_2019/2_2.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/albom/albom_2019/2_2.htm)).

Публікації за результатами ДСС не здійснюються. Єдиним користувачем інформації за спостереженням є департамент статистики національних рахунків Держстату.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками ДСС є номінальна вартість випущених цінних паперів, номінальна вартість розміщених цінних паперів та вартість реалізації повторно проданих цінних паперів за звітний період, з розкриттям інформації щодо розміщення цінних паперів фізичним та юридичним особам (включаючи нерезидентів).

Одиницею ДСС є підприємство.

До сукупності одиниць включаються підприємства інституційних секторів економіки відповідно до KICE S.11 "Нефінансові корпорації" та S.12 "Фінансові корпорації"; з основним видом економічної діяльності за КВЕД, що відноситься до класів 01.11-82.99, 85.10-93.29, 95.11-96.09; з організаційно-правовою формою господарювання за кодами КОПФГ: 230, 231, 232, 235; акціонерні товариства із середньою кількістю працівників 150 осіб і більше; акціонерні товариства із середньою кількістю працівників менше 150 осіб, які, за даними Реєстру статистичних одиниць, є активними та, за адміністративними даними Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, зареєстрували випуск акцій у році T , у якому здійснюється формування сукупностей одиниць ДСС; банки.

При проведенні ДСС використовують Класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікацію інституційних секторів економіки (KICE), Класифікацію організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ).

Статистичні дані (статистична інформація) за результатами ДСС узагальнюються на державному рівні за розрізами, необхідними для складання національних рахунків.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень спостереження проводиться на суцільній основі з річною періодичністю.

Формування сукупності одиниць ДСС здійснюється на основі Реєстру статистичних одиниць (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T , у якому здійснюється формування сукупностей одиниць ДСС.

Дані ДСС опрацьовуються із застосуванням методів аналізу абсолютних, відносних та середніх величин, сумнівних агрегатів, динаміки показників.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів з'ясовуються причини неотримання інформації. Аналіз причин неподання звітності свідчить, що переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язана з об'єктивними причинами, наприклад, з виникненням надзвичайних та непереборних обставин, припиненням роботи підприємств тощо. Рівень невідповідей, як правило не перевищує 3%.

При проведенні спостереження методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних ДСС здійснюється в такі терміни:

Збір первинних даних	Уведення первинних даних	Обробка первинних даних	Аналіз зведених даних	Надання статистичної інформації департаменту статистики національних рахунків
не пізніше 28 лютого	до 27 березня	27 березня	до 16 квітня	16 квітня

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Методологічні положення розміщені на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Діяльність підприємств".

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки в державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння в часі або по регіонах, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, генеральної сукупності, звітного періоду, географічного охоплення, методів збору та обробки даних.

Зважаючи на зазначене, показники спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попереднього періоду.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Показники та методологія їх складання узгоджується із департаментом статистики національних рахунків Держстату з урахуванням вимог складання національних рахунків.

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

У цілому по Україні в 2018 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2017 роком зменшилося за формою № 2-Б (річна) на 9,6% за рахунок зменшення кількості респондентів.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 2-Б становлять 36 хв. Більшості з числа опитаних респондентів (89%) було нескладно зрозуміти зміст показників та інструкцію (роз'яснення) щодо заповнення форми, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 2-Б (річна) становить 94 (при середньому показнику за формами державних статистичних спостережень – 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подають звіти за формою № 2-Б (річна) в електронному форматі, постійно збільшується. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цією формою становила 82,4%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки в статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику",

"Про інформацію", "Про захист персональних даних", "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до регламентів ЄС.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього спостереження статистична інформація надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для кожного статистичного показника.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилами порогового значення та індивідуального значення одиниці, встановленими Методологічними положеннями, у разі невиконання яких зведені підсумки не оприлюднюються.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

За період, що пройшов з часу підготовки попереднього звіту з якості, постійно проводилась робота з пошуку альтернативних джерел даних щодо руху цінних паперів акціонерних товариств для складання статистичної інформації, та, відповідно зниження звітного навантаження на респондентів.

Результатом цієї роботи стало укладання угоди щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) та Держстатом від 27.08.2020 № 2/15, згідно з якою, НКЦПФР, починаючи з підсумків за 2020 рік, буде надавати Держстату адміністративні дані про рух цінних паперів у розрізах, необхідних для статистики національних рахунків.

Ураховуючи вищенаведене, для уникнення дублювання інформаційних потоків та зменшення звітного навантаження на респондентів, форма державного статистичного спостереження № 2-Б (річна) "Звіт про випуск, розміщення та обіг цінних паперів" наказом Держстату від 27.08.2020 № 258 скасована з 01 січня 2021 року (зазначений наказ розміщено на офіційному вебсайті Держстату у розділі "Документи"/"Нормативні та нормативно-правові акти Держстату"/"2020 рік"). Водночас опрацьовується питання щодо втрати чинності наказу Держстату, яким затверджено Методологічні положення з організації цього ДСС.